ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

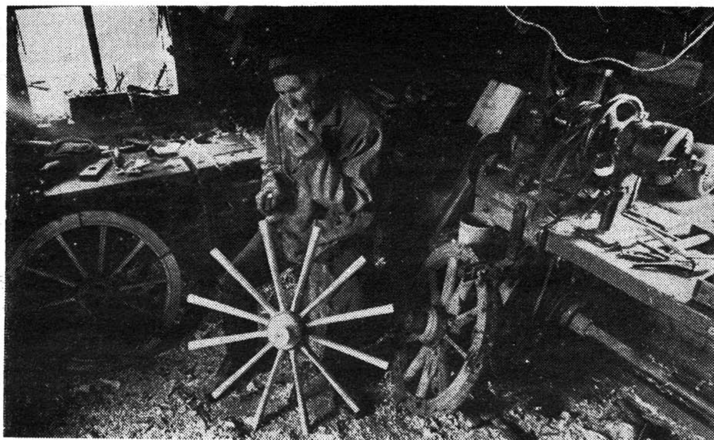
Газета Верховної Ради України ◆ № 197 (447) ◆ Четвер, 15 жовтня 1992 року ◆ Ціна 1 крб.

ВІЗИТ ДЕЛЕГАЦІЇ

Учора до Києва прибула урядова делегація Баварії, очолювана Прем'єр-міністром М. Штрайблем. У Бориспільському аеропорту гостей зустрічали Прем'єр-міністр України Л. Кучма, міністри В. Антонов, А. Зленко, керівник Секретаріату Президента України М. Хоменко, а також Надзвичайний і Повноважний Посол Німеччини в Україні Х. Граф фон Бассевітц.

Учора ж відбулася бесіда М. Штрайбля з Президентом України Л. Кравчуком. Обговорювалися питання дальшого розвитку співробітництва між нашими державами. З високим гостем також мали розмову Л. Кучма, А. Зленко, М. Хоменко, голова Комісії у закордонних справах Верховної Ради України Д. Павличко.

Баварські бізнесмени, які входять до делегації, відвідали АНТК ім. О. Антонова.

ПРО МУДРІСТЬ ГАЛЬМ

Одні майструють колеса, другі на колесах катаються, треті стромляють у ті колеса палиці.

Перших нині небагато, других розвелося — хоч греблю гати, а третіх щось зовсім не стало видно, а шкода.

Шкода, бо той, хто першим застромив палицю в колесо, був геніальним інженером. Він придумав Гальмо, яке врятувало багатьох любителів покататися від мандрівки до чорта на роги.

Ось і ми — котимось, торохтимо розбитими дорогами, а куди! І обіч дороги нема доброго дядька з палицею, щоб хоч трохи нас пригальмував...

Фото Георгія БОРИСОВСЬКОГО.

Читайте в номері

6

«ФЕРМЕР» З КИЇВСЬКОЇ ОКОЛИЦІ

Ще ніхто не спростував істини: рятування потопаючих є справою рук самих потопаючих. Якщо ваші руки здатні до роботи, ноги — до ходіння, а голови — до думання, замисліться над тим, де та яке знайти собі заняття, як це зробив 77-річний ветеран, про якого ми розповідаємо на 6 сторінці.

Учора міністр закордонних справ України Анатолій Зленко прийняв заступника міністра закордонних справ та у справах Співдружності Великобританії і міністра зарубіжного розвитку баронесу Чокер. Під час зустрічі леді Чокер і пан Зленко обмінялися думками з приводу подальшого розвитку двосторонніх зв'язків між Україною і Великобританією, інформували одне одного про своє бачення ситуації, що склалася в колишній Югославії.

Прес-центр МЗС України.

ХТО ДІЯВ У РАМКАХ ЗАКОНУ?

Учора наша газета виклала студентську версію того, що трапилося 13 жовтня у вузах, на вулицях, майданах Києва. Одночасно ми попросили керівників правоохоронних органів ретельно розслідувати інциденти, що мали місце, і дати нам офіційну відповідь. З Міністерства внутрішніх справ України ми одержали такий документ.

«Факти, що буцімто багатьох студентів побито працівниками міліції, заарештовано, що вони мають перебиті ребра, понівечену печінку, струси головного мозку, МВС ретельно перевірено.

Встановлено, що 13 жовтня о 8 годині 20 хвилин група молоді без дозволу держадміністрації міста заблокувала вхід до головного корпусу Київського державного університету по вул. Володимирській, 60, закликаючи студентів взяти участь у пікетуванні Верховної Ради України. Це викликало обурення присутніх, порушувало нормальну діяльність вузу.

Співробітники Старокиївського РУВС протягом півгодини роз'яснювали учасникам пікетування незаконність цієї акції, попереджали про відповідальність за порушення громадського порядку. Однак позитивних наслідків це не дало. 13 найбільш активних правопорушників було затримано для складання адміністративних протоколів. Під час затримання працівники міліції спецзасоби не застосовували.

Одночасно, о 8 годині 30 хвилин біля приміщення Верховної Ради України на розі вулиць Грушевського і Карла Лібкнехта зібралася група молоді чисельністю до 25 чоловік. Відштовхнувши міліціонерів, які несли службу, вони проникли на площу біля Верховної Ради України, щоб встановити намети, а коли зробити це не вдалося, то з наметами й клунками полягали на землю, загородивши головний вхід до будинку Верховної Ради.

Після попередження працівники міліції взяли студентів під руки і перенесли за межі площі. Спеціальні засоби не застосовувались. Ніяких тілесних пошкоджень заподіяно не було.

О 10 годині на площу Незалежності стали прибувати громадяни з Львівської, Івано-Франківської областей та міста Києва, які об 11 годині 15 хвилин почали рухатись

(Закінчення на 2-й стор.).

Цього разу збирати каміння до нас приїхав цілий світ

Учора в Республіканському центрі виставок і ярмарків відкрилася перша міжнародна виставка-симпозіум в галузі будівельної промисловості «CONSTRUKRAINE-92», організована державною корпорацією «Укрбудматеріали» та італійською фірмою «Арке інтернейшнл» за підтримки Кабінету міністрів України.

Більш як 90 фірм з Австрії, ЧСФР, Англії, Франції, США, Німеччини, Італії, Польщі та майже 200 фірм з України і колишніх республік СРСР виставлять свою продукцію для огляду.

Як відомо, Україна володіє найбільшими в світі запасами природного каменю, тому не дивно, що саме експозиція з цієї галузі якнайширше представлена на виставці. Тут і сучасне устаткування для видобутку граніту та мармуру, і верстати для їх обробки.

Представники інофірм не заперечують, що головна їхня мета в Україні — налагодити співробітництво саме в цій сфері будівництва, адже це не лише можливість продати нам обладнання, а й реальне джерело величезних прибутків у майбутньому.

Андрій БОЄЧКО.

Про можливості нашого співробітництва з італійськими фірмами в галузі обробки та видобутку каменю читайте матеріал на 8 сторінці.

ЗАГИНУВ «РУСЛАН»

За повідомленням Центру громадських зв'язків МВС України 13 жовтня о 15.50 біля залізничної станції Буян (Макарівський район, Київщина) під час випробувального польоту зазнав аварії і впав на територію Тетерівського лісгоспзагу літак Ан-124 «Руслан» КБ імені Антонова. На борту було 7 чоловік екіпажу та двоє конструкторів. Авіатехнік Фомін викинувся з парашутом і, приземляючись, отримав тяжкі травми. Доля інших на час отримання цієї інформації не була з'ясована. Літак згорів.

СУС РОЗПОЧАВ ГОЛОДОВКУ

«Оскільки наші вимоги лишилися голосом волаючого в пікеті, сьогодні, 14 жовтня, Союз Українського Студентства розпочинає голодовку, а з 15-го — безстроковий страйк»,— прокоментували ситуацію, яка склалася в «наметовому містечку» на майдані Незалежності, лідери акції протесту.

«Голодуючих студентів» на столичній площі поки що 10. У вузах Києва створюються страйкові комітети. Медслужба табору збирає документальні підтвердження порушення прав людини з боку київської міліції під час студентської маніфестації 13 жовтня. Серед доказів — фото-, аудіоплівки, медичні довідки з кількох київських лікарень тощо.

Парламентська хроніка

ДЕПУТАТИ. СТУДЕНТИ. ЗАКОНИ

Вечірнє засідання 13 жовтня

...розпочалося коротким виступом новообраного Прем'єр-міністра України Леоніда Кучми.

— Обговорення моєї кандидатури підтвердило головне для мене: народні депутати чекають від нового уряду швидких і ефективних дій в економіці, зміцнення виконавчої влади, ринкових перетворень, які зроблять Україну багатою державою...

Леонід Данилович самотньо примостився в ложі Кабінету міністрів на побажання Голови Верховної Ради якнайшвидше цю ложу заповнити, «щоб не страшно там було сидіти».

На тому «урочистості» скінчилися, і народні депутати перейшли до менш приємного питання — про громадську акцію студентів. У лаконічному виступі голова Союзу Українського Студентства Володимир Чемерис повідомив, що привело студентів до Верховної Ради: по-перше, невиконання постанови від 17 жовтня 1990 року і, по-друге, нездатність Верховної Ради вивести Україну з кризи. А тому студентство вимагає: звільнити всіх заарештованих; назвати ім'я того, хто дав вказівку бити студентів; надати можливість виступити і звернутися до народу України через телебачення і радіо та прийняти запропонований проект постанови.

«Студентський» проект постанови передбачає протягом листопада цього року прийняти закон про вибори народних депутатів України. Вибори мають бути призначені на 30 березня 1993 року. На закінчення Володимир Чемерис повідомив, що студенти розпочинають голодування.

Після пояснень Голови Верховної Ради народний депутат Ярослав Кондратьєв похвилинно розказав про перебіг подій, так чи інакше пов'язаних зі студентською акцією. За словами Ярослава Кондратьєва, окрім працівників міліції, ніхто не постраждав, нікого не заарештовано (є список осіб, притягнутих до адміністративної відповідальності. Серед них як студенти, так і непрацюючі, а також люди взагалі без документів).

Іван Степанович Плющ вже раз закликав народних депутатів та студентських лідерів до громадського порядку, після чого голосуванням було вирішено це питання більше не обговорювати.

Далі Верховна Рада перейшла до розгляду питань порядку денного. Після обговорення прийнято Закон «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних вільних економічних зон» та постанову про порядок введення в дію цього закону.

Після доповіді заступника міністра юстиції України Василя Онопенка, співдоповіді народного депутата Ярослава Кондратьєва та детального обговорення депутатами Верховна Рада прийняла Постанову про проект закону про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України.

На закінчення вечірнього засідання ще однією постановою народні депутати визнали повноваження новообраного народного депутата України Дмитра Дорчинця, з чим його і привітали.

Юрій НЕСТЕРЯК,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

ТОЛОКОЮ БУДУВАТИ КРАЩЕ

Ранкове засідання 14 жовтня

Протягом двох годин парламент прийняв у першому читанні Закон України «Про кредитні спілки», поданий на розгляд Комісією з питань економічної реформи і управління народним господарством, вніс зміни і доповнення до Законів про банки і банківську діяльність, про цінні папери і Фондову біржу.

Парламент не підтримав пропозицію щодо доповнення статті 103 Конституції України, внесену на розгляд депутатів від Комісії з питань економічної реформи і управління народним господарством про надання законодавчої ініціативи Національному банку України, Фонду державного майна України, Антимонопольному комітетові.

Отже, депутати працювали над пакетом економічних законів, які так необхідні нині Україні. І якщо й виникали суперечки, то не на грунті політики, а в галузі економіки і права.

Представляючи законопроект про кредитні спілки, Голова комісії з питань економічної реформи і управління народним господарством Володимир Пилипчук підкреслив, що такий інститут організовується, як правило, серед громадян, які можуть добровільно мобілізувати свої фінансові ресурси для ведення господарства, якщо вони не можуть взяти кредити у банках через надто високі проценти за позички.

Тобто йдеться про створення спілок, які працюватимуть завдяки і на «середняків», а не на ділків-товстосумів. Яким же чином спілки матимуть можливість давати кредити під низькі проценти? Законопроектом передбачено принцип самообмеження. Члени кредитної спілки вносять кошти під низькі проценти і під ще нижчі проценти видають їх своїм членам. Вони не є прибутковими організаціями, бо ставлять за мету не одержання прибутку, а лише фінансову допомогу, тому законопроектом пропонується звільнити їх від оподаткування. Майно спілок формується за рахунок пайових, вступних та періодичних внесків, надходжень від кредитів, плати за надання послуг, штрафів за порушення статуту спілок тощо. Якщо в загальних рисах, то це має вигляд каси взаємодопомоги, або толоки. Таку аналогію провів депутат Михайло Швайка, переконуючи колег у необхідності прийняти закон у першому читанні.

А взагалі кредитний рух в Україні має свою історію і розвивався ще до революції. Зверніть увагу, наші громадяни, які виїздили на захід у пошуках ліпшої долі, заснували кредитні спілки у США та Канаді. Це допомогло їм, маючи мінімальні кошти, вижити, розвинути своє господарство. Нині в Україні також діють кредитні спілки, однак вони й досі не мають правової бази.

Нібито ніхто з депутатів й не заперечував підвести цю базу, однак навколо прийняття у першому читанні цього законопроекту розгорнулася велика дискусія. Одні депутати переконували, що законопроект слід відкласти, щоб уникнути концептуальних суперечностей і... «набити гулі» (голова Комісії з питань розвитку базових галузей народного господарства Василь Євтухов), провести експертизу (народний депутат голова правління Національного банку України Вадим Гетьман), інші — Олександр Бандурка, Іван Заєць, Олександр Барабаш — доводили своєчасність прийняття законопроекту у першому читанні, щоб була можливість попрацювати над ним у комісіях і вже в другому читанні проголосувати постатейно. Шальки терезів переважила інформація, яку зачитав Голова Верховної Ради України Іван Плющ про те, що законопроект таки проекспертували і в Національному банку, і в Міністерстві фінансів України. Тож тепер думки депутатів мають викристалізуватися саме в комісіях, з урахуванням зауважень і пропозицій, які внесли депутати під час обговорення законопроекту.

Подальша робота парламенту полягала в узгодженні чинного законодавства з прийнятими законами, тому й було внесено відповідні зміни і доповнення. Однак доповнення до статті 103 Конституції України парламент не прийняв, аргументуючи це тим, що голова правління Національного банку є народним депутатом і, мовляв, має право законодавчої ініціативи. Щоправда, опоненти пророкували Вадиму Петровичу кар'єру в Міжнародному валютному фонді, тоді, мовляв, нема гарантій, що саме народний депутат очолить наш Національний банк. А всі інші претенденти на законодавчу ініціативу (лунав аргумент проти надання їм такої) мають можливість і повинні обернути у свою віру народних депутатів, які й внесуть їхні пропозиції на розгляд шанованого парламенту. Володимир Пилипчук же відстоював свою позицію так: «Не завжди думки відповідних комісій збігаються із законодавчими пропозиціями цих трьох інститутів. А коли більше думок — то й шанс прийняти правильне рішення більший». Але так вважали всього 157 депутатів. Що ж, толокою можна побудувати, толокою можна й завалити.

Світлана ПИСАРЕНКО,
парламентський оглядач «Голосу України».

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про прикордонно-митний контроль на державному кордоні України з Республікою Білорусь і Російською Федерацією

З метою організації прикордонно-митного контролю на державному кордоні України з Республікою Білорусь і Російською Федерацією:

1. Кабінету Міністрів України вжити заходів щодо організації в установленому порядку прикордонно-митного контролю на державному кордоні України з Республікою Білорусь і Російською Федерацією.

Представникам Президента України в областях і районах України, що межують з Республікою Білорусь і Російською Федерацією, сприяти Державному комітету у справах охорони державного кордону України і Державному митному комітету України в організації прикордонної та митної служб.

2. Державному комітету у справах охорони державного кордону України і Державному митному комітету України внести в установленому порядку пропозиції щодо збільшення чисельності військовослужбовців і працівників митниць для укомплектування новостворюваних підрозділів Прикордонних військ і митних установ.

3. Міністерству закордонних справ України проінформувати відповідні органи Республіки Білорусь і Російської Федерації про встановлення прикордонно-митного контролю на державному кордоні України з цими державами.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
12 жовтня 1992 року

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про невідкладні заходи щодо надійної та безпечної роботи атомної енергетики

З метою забезпечення надійної та безпечної роботи атомної енергетики, народного господарства стабільним джерелом електроенергії Кабінету Міністрів України:

1) провести переговори з урядом Російської Федерації щодо укладення угоди між Україною і Російською Федерацією про постачання палива атомним електростанціям України і приймання відпрацьованого на них палива з урахуванням поставок до Російської Федерації природного урану;

2) подати у жовтні 1992 року Президентові України пропозиції щодо структури управління об'єктами атомної енергетики, підприємствами й організаціями, що забезпечують розвиток, функціонування та безпечну роботу атомних електростанцій;

3) підготувати проект постанови Верховної Ради України щодо особливостей застосування Закону «Про підприємства в Українській РСР» до підприємств атомної енергетики і тих, що забезпечують роботу атомних електростанцій, та проект Закону про використання атомної енергії і подати їх у грудні 1992 року на розгляд Верховної Ради України;

4) подати Президентові України пропозиції щодо заходів, спрямованих на підвищення заінтересованості органів місцевого та регіонального самоврядування, місцевих органів державної виконавчої влади, а також населення в функціонуванні на їх території об'єктів атомної енергетики і промисловості.

Президент України
Л. КРАВЧУК.

м. Київ
7 жовтня 1992 року

Хто діяв у рамках закону?

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

у напрямку Верховної Ради з метою її пікетування. На розі Хрещатика та вулиці Грушевського колона, ігноруючи розпорядження Представника Президента України в Києві про дозвіл на пікетування без перекриття руху транспорту, вийшла на проїжджу частину вул. Грушевського, перекривши тимчасово рух, і пішла вгору до вул. Садової. На попередження працівників міліції про припинення блокування вулиці натовп не реагував.

Для звільнення проїжджої частини вулиці Грушевського було виставлено заслін міліції, а молодим людям запропоновано перейти до площі перед Верховною Радою у відведене їм місце. Однак окремі студенти, тримаючи перед собою металеві прути і дерев'яні палиці, накинулись на заслін і спробували його прорвати, що не вдалося. Після відповідних роз'яснень працівниками міліції колона зупинилась і через сквер поза Маріїнським палацом вийшла на площу біля Верховної Ради, де було зроблено другу спробу прорвати заслін. На працівників міліції почали кидати каміння, пляшки, помідори і таке інше, застосовували балончики із сльозоточивим газом, били дерев'яними палицями. Внаслідок цих хуліганських дій потерпіло 18 працівників міліції, одного госпіталізовано. З боку міліції активних дій не вживалось.

Перед студентами виступили голови Комісій Верховної Ради України Я. Кондратьєв, О. Ємець. Близько 12 години обстановку було нормалізовано.

З 13 затриманих біля університету 8 — студенти з мм. Києва, Дніпропетровська, Львова; 3 — непрацюючі; 1 — кореспондент газети «Замкова Гора»; 1 — керівник молодіжного об'єднання «Рутенія». 6 із них попереджено, 7 — оштрафовано.

4 учасники акцій звернулись за медичною допомогою, одного з них госпіталізовано.

Перевіркою встановлено, що дії працівників по охороні громадського порядку були адекватними ситуації, яка склалася, повністю відповідали вимогам Закону України «Про міліцію», Указу Президії Верховної Ради від 28 липня 1988 року щодо проведення зборів і мітингів, Постанови Президії Верховної Ради України від 26 вересня 1990 року про забезпечення умов роботи Верховної Ради.

Валентин НЕДРИГАЙЛО,
начальник міліції громадської безпеки МВС України.

КОМАНДИРІВ НАМ НЕ ПОТРІБНО...

Чи зміниться щось у кращий бік з приходом нового Прем'єра та уряду? Це запитання на вустах у всіх.

Щоправда, є чимало адвокатів у попереднього Прем'єра і відставного уряду, який продовжує виконувати свої обов'язки. Однак, усі одностайні в одному — уряд не повинен був допустити, щоб в Україні все (і картопля, і м'ясо, і промтовари) були значно дорожчими, ніж навіть у... Сибіру, не кажучи вже про Москву та інші держави СНД. Адже не було такого ніколи.

До речі, ситуацію, що склалася, прогнозувала наша колегія, і тоді, коли обговорювали питання про введення купонів лише в готівковий обіг, і тоді, коли вживали адміністративних заходів щодо кредитних емісій, дотацій, підвищення мінімальної зарплати, директивного підвищення цін на вугілля та ін. Адже реалізація Основ національної економічної політики передбачала проведення одночасного комплексу заходів, головними з яких були вихід з рубльового простору, перехід на світові ціни та скорочення дефіциту торгово-платіжного балансу з суб'єктами господарювання держав СНД. Уповільнюючи, а часто блокуючи рішення цих питань, уряд разом з Національним банком вживав вимушених заходів, які в принципі не могли не призвести до нинішніх наслідків. Вони (наслідки) — результат двох чинників — імпортної інфляції та власних прорахунків. Тому наша «сумарна» інфляція вагоміша порівняно з країнами-«експортерами» її.

Сьогодні всі жителі України з обуренням стежать за постійним зниженням курсу купона щодо рубля. Адже це не тільки економічна, а й соціальна і політична проблема. Вона стосується кожного громадянина України.

У чому ж причини такого становища? По-перше, в тому, що купон охоплює лише готівковий грошовий обіг. Це означає, що весь цикл формування цін на продукцію, що виробляється в Україні, здійснюється в рубльовому просторі і тільки в останній ланці, безпосередньо на споживчому ринку, з'являється купон. Ясна річ, що він не може не бути втягненим у рубльовий обіг і раптом перетворитися на «золотий» купон, як нам обіцяли ідеологи купонізації. По-друге, наша державна система перетворила рубль на дефіцитний товар, який придбати законним чином складно. Чорний ринок негайно відреагував на це, пропонуючи російські гроші за купони, але, звичайно, за ринковим курсом.

Не буду оригінальним, коли скажу, що новий Прем'єр і сформований ним уряд потраплять в надзвичайно складні умови. Необхідно негайно, виходячи з рубльового простору, переходити у відносинах з країнами СНД на стабільні, узгоджені ціни (в крайньому разі — навіть на світові), і водночас з цим повністю відмовитися від популістських актів щодо насичення ринку «пустими» (кредитними й дотаційними) грошима. На мій погляд, тільки це дасть змогу вживати стабілізаційних заходів і дійсно реалізувати Основи національної економічної політики. Дуже сподіваюся, що ця позиція збіжиться з поглядами нового Прем'єра.

Не менш важливо, щоб новий Прем'єр не мав ілюзій з приводу можливості оволодіти становищем за рахунок енергійних дій центру, прямого командного управління з боку Кабінету міністрів усіма державними господарськими структурами. Саме на цих ілюзіях будувалася практично вся система дій його попередника. В цьому він вбачав (упевнений — щиро) своє головне призначення. Якщо врахувати бачення своїх функцій його найближчим оточенням — «міністрами - командирами» виробничих галузей і ресурсорозподільчих комплексів, то можна з достатньою точністю сформулювати причини гальмування реформ і безперспективність виходу з кризи без корінної зміни системи та механізмів державного управління.

Усі напевне добре пам'ятають багаторазові спроби уряду скасувати положення Законів України, які нібито заважали йому управляти економікою. І хоча йшлося про право управління власністю, та гадаю, що всім зрозуміло, яких прав добивалися міністри.

Державласність — це насамперед будівлі, споруди, обладнання. Адже не ними хотів керувати центр, ні, він хотів розпоряджатися безпосередньо результатами праці колективів, тобто виробленою ними продукцією. А це ж і є горезвісний розподіл, а, по суті, відчуження виробників від результатів праці.

І тут не можна піддатися нібито залізній логіці. Власність державна? Так, а отже, керувати нею має держава, тобто міністри. А ось коли вона стане приватною, тоді нехай і керують самі товаровиробники. А проміжок часу між цими перетвореннями теоретики такої філософії називають «перехідним». Не кажучи вже про невизначеність такого перехідного періоду, не можна допустити, щоб знову всі ниті управління стягнулися до кабінетів чиновників.

Держава має використовувати економічні методи для впливу на товаровиробників та споживачів з позицій структурної політики. Важелів для цього достатньо, серед них і такі, як держзамовлення за рахунок бюджету, податкові пріоритети та ін.

Адже саме спроби всім і вся керувати з центру є причиною того, що всі страйкарі йдуть на «штурм»... не своїх адміністрацій, а центральних державних органів влади.

Ось сьогодні, до речі, назріває нова ситуація. З промови в промову, зі статті в статтю кочує теза: ринком у нас і не пахне, до ринку нам ще далеко.

Як економіст, не можу погодитися з цим положенням. Ринок іде, проникає в усі сфери господарства, але часто в спотворених формах. Причому ця спотвореність, як правило, викликана потужною протидією адміністративних структур. Не вистачає коштів — кредит або дотація. Гальмується виробництво — держзамовлення. Падає платіжноздатний попит — кредит, дотація, індексація коштів тощо. Нині з'явилася нова ознака ринку. З'явилася небачена для соціалізму проблема — проблема збуту продукції. Не дефіциту, а збуту! Причому збуту традиційно дефіцитної продукції. Такої, наприклад, як деякі види металу, машин, обладнання та й продовольства. Виходячи з сутності попереднього поняття потреби — цієї продукції нам не вистачає. Виходячи ж із ринкового поняття, коли потреба визначається платіжноздатним попитом, вона у нас зайва. І тільки через свою дороговизну. Саме ринок має примусити «крутитися» виробників у пошуках шляхів зниження цін, витрат, підвищення якості, досягнення конкурентоздатності та ін. А в нас ця проблема, як правило, розв'язується зверху — дотацією виробникові, кредитом покупцеві тощо. Наслідки? Новий виток інфляції, зубожіння народу.

Разом з тим в Україні чимало підприємств, які попри активну протидію апаратних структур, знаходять самі і рішення, що стабілізують виробництво, і рішення збуту продукції, і самі ж розв'язують соціальні проблеми. Таких підприємств уже багато. Вони живуть у ринку (хоча й державні!). Головне — не заважати їм.

Мені й моїм колегам дуже хотілося б, щоб ми були однодумцями з новим Прем'єр-міністром України та його командою.

Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ,
народний депутат України, голова колегії з питань економічної політики Державної думи при Президенті України.

У Страсбурзі (Франція) з 30 вересня по 8 жовтня проходила сесія Парламентської асамблеї Ради Європи.

До складу української делегації входили народні депутати Богдан Горинь (голова делегації), Степан Волковецький та Анатолій Касьяненко.

3 жовтня на сесії Парламентської асамблеї розглядалося питання кризи в Югославії. В обговоренні взяв участь Богдан ГОРИНЬ. Подаємо його виступ.

Точка зору

ІМПЕРІЯ СКОНАЛА, ПРОБЛЕМИ ЗАЛИШИЛИСЬ

Під час розгляду драматичної ситуації, що склалася на території колишньої Югославії, важко обійтись без аналогій, а також без відповіді на запитання: як розцінювати розпад будь-якої імперії, котра пригнічує народи, — великої чи малої — як чинник позитивний у світовій історії чи як чинник негативний? Від відповіді на це запитання залежить пошук механізму для вирішення проблем у цьому складному процесі розпаду антидемократичних державних утворень. Було б логічним вважати, що на це запитання напрошується лише однозначна відповідь. Виявляється, існують різні думки. Вчора член російської делегації пан Бабурін негативно оцінив розпад радянської імперії. Аналог розпаду колишнього Радянського Союзу може багато що прояснити в югославській кризі.

Повинен сказати, що я і мої колеги з різних республік (причому не тільки ті, хто пройшов через радянські концтабори) дотримуємося думки, що розпад таких державних об'єднань, як радянська макроімперія чи югославська мікроімперія, — це процес позитивний, такий, що відповідає правам народів на самовизначення. Вимагається головне: процес цей має йти цивілізовано, в рамках міжнародних правових норм.

При розгляді ситуації, що виникла на території колишньої Югославії, дуже важливо, щоб була не тільки об'єктивна картина того, що відбувається, а й об'єктивна оцінка сторін, які беруть участь у цих подіях.

За розпаду таких державних утворень, яким була колишня Югославія, чітко вимальовуються дві протилежні тенденції. Одна з них спрямована на розпад тоталітарної державної структури, друга — на захист тоталітарного державного утворення.

На сьогодні ці дві протилежні тенденції чітко визначилися. Республіки, котрі відчували себе дискримінованими у складі Югославії, стали на шлях побудови незалежних демократичних держав, і ніхто не повинен протистояти їхньому вибору, якщо їх шлях не суперечить загальноприйнятим європейським правовим нормам.

Протилежну позицію зайняла Сербія, яка відігравала домінуючу роль у колишній Югославії. Не будучи зацікавленою — з корисливих, великодержавних мотивів — у розпаді Югославії, Сербія вирішила за допомогою сили і терору утримати республіки при собі за відомим принципом: «або разом — або війна», а коли це не вийшло, стала на шлях агресії й вирішила за допомогою зброї захопити частину територій інших республік, які зараз перебувають під окупацією. Таким чином, дві сторони конфлікту потрапляють під різні оціночні категорії.

Аналіз ситуації на території колишньої Югославії дає підставу зробити висновок, що в югославських подіях є сторона, яка представляє агресора, і протилежна сторона — республіки, що стали на шлях побудови незалежних держав, які займають оборонну позицію. Агресивною стороною в цьому конфлікті є Сербія. І на цьому необхідно зробити належний акцент, бо Сербія є головною винуватицею тисяч жертв, тисяч біженців, порушень прав людини, геноциду щодо національних меншин, серед яких великий процент громадян українського походження, про що ми дізналися з преси та численних листів і звернень. Знищуються будинки, культові споруди, громадян українського походження та інших національних меншин силою проганяють з територій, на яких вони жили століттями.

Серед обгрунтованих вимог, які мають бути пред'явлені країнами європейського співтовариства Сербії — це насамперед виведення сербських військ з окупованих територій, визнання за республіками тих кордонів, що існували в колишній Югославії.

Другою умовою має бути визнання Сербією всіх новоутворених держав рівноправними правонаступниками колишньої Югославії.

Нарешті, в розв'язанні проблем, що виникли на території колишньої Югославії, необхідно враховувати міжнародний правовий досвід, дотримуватися міжнародних правових норм, у тому числі Віденської конвенції 1987 року.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про проведення науково-практичної конференції «Актуальні проблеми управління територіями в Україні»

1. З метою широкого обговорення актуальних проблем управління територіями в Україні та вироблення рекомендацій щодо вдосконалення системи територіального управління провести 26—27 листопада 1992 року в місті Києві науково-практичну конференцію «Актуальні проблеми управління територіями в Україні».

2. Утворити Організаційний комітет з підготовки та проведення науково-практичної конференції і затвердити його персональний склад.

3. Кабінету Міністрів України забезпечити фінансування витрат на проведення науково-практичної конференції та публікацію її матеріалів.

Президент України Л. КРАВЧУК.

м. Київ
3 жовтня 1992 року

Добра вість

МАЛЕНЬКІ, ТА ГАРНЕНЬКІ

Малогабаритні телевізори «Буковина», «Світлана», виготовлені на чернівецькому заводу «Вимірювач», уже цього року надійдуть у торговельну мережу. Невеликі за розміром, оригінальні за схемою, вони можуть працювати як від електромережі, так і від блоку живлення. Новими телевізорами відразу ж зацікавилися на Запорізькому автозаводі — тут зрозуміли, що саме такі апарати дуже пасували б «Таврії».

Нині в планах конструкторів «Вимірювача» — малогабаритні телевізори з кольоровим зображенням, а також із вмонтованим радіоприймачем.

ІА «ІНТЕЛЕКТ».

Чернівці.

Зверніть увагу

ПОШТОВІ КЛОПОТИ

Листи часто запізнюються, а міжнародні — й поготів. Що робити? Цю та інші проблеми обговорили в Ужгороді заступники міністрів зв'язку України М. Стародуб, Росії — Б. Бутенко та генеральний директор Угорської пошти Б. Дорош. На Заході пошта й електрозв'язок давно роз'єднані в окремі структури. У нас вони — у єдиній системі, а це стримує надходження сюди іноземних інвестицій. Зарубіжні партнери готові вкладати капітали у розвиток нашого електрозв'язку, бо бачать тут кращі перспективи. Обговорено також питання створення на Україні свого Поштобанку.

Микола ГОРВАТ.

Ужгород

Прецедент

НЕ ТІ ВЕТЕРАНИ

Власник Торговельного дому Кондратєвських, він же директор Церковного банку, 27-річний Сергій Шурига славиться в Севастополі своїм меценатством. Виділив 15 мільйонів карбованців на будівництво церкви, відкрив магазин для малозабезпечених, де хліб, молоко та інші продукти харчування продаються в 2—5 разів дешевше, ніж у державних закладах торгівлі. Але недавно Шурига відкріпив від магазину 500 ветеранів колишньої КПРС, заявивши: «Комуністам не допомагатиму. Нехай їхнє місце займуть інші».

Олександр ПІЛАТ.

Крим

Коротко

ЗАКИДАЄМО ДРОВАМИ ЄВРОПУ

Більше 100 найменувань деревинної і лісохімічної продукції випускають колективи державного лісогосподарського об'єднання «Волиньліс». В Угорщину волиняни експортують дошки, в Італію — меблеві заготовки з вільхи, сосни і дуба, у Фінляндію — тонкомірний ліс, в Німеччину — гриби... А недавно приїжджали ділові люди з Франції. Йшла розмова, щоб з Волині експортувати садові дерев'яні будиночки, вартістю 4 тисячі доларів США за один.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Луцьк.

ШУКАЮТЬ ПЕРЕПРАВУ

У зв'язку з конверсією Крюківський вагонобудівний завод припинив випуск інженерної переправно-десантної техніки. Тепер дирекція сушить голову над тим, як налаштувати переправу в ринок, аби не потопити висококваліфікований загін спеціалістів. Єдина, мабуть, втіха, що й шпигунам, які, напевне, стежили за цим об'єктом, також доведеться шукати інше заняття.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

На перехрестях культури

КВИТКИ ЗАМОВЛЕНІ. АЛЕ ЇХ ТРЕБА ВИКУПИТИ

Чотиричі підряд фестиваль-конкурс української пісні «Золоті трембіти» проходив у курортному містечку Трускавці, а цієї осені він перебирається у Тернопіль. Очевидно, з кількох причин. По-перше, його організатори сподіваються (і не без підстав) на прихильніше ставлення місцевих властей до фестивалю. По-друге, в обласному центрі є змога з більшим комфортом прийняти учасників і гостей. Та й, зрештою, наприкінці цього літа прикарпатський Трускавець уже зустрічав учасників фестивалю української популярної музики «Марія». То для проведення ще одного, тим паче міжнародного, може просто не вистачити ні сил, ні можливостей. Адже організатори «Золотих трембіт» планують запросити багато зарубіжних виконавців. Передусім з колишніх республік колишнього Союзу і держав Східної Європи.

— «Золоті трембіти» мають виразне національне звучання, але загальнолюдські орієнтири,— каже заступник оргкомітету фестивалю, президент Української асоціації творчої інтелігенції «Світ культури», композитор Богдан Янівський.— Вже сам перелік пісень, обов'язкових до виконання учасниками конкурсу, засвідчує, що ми прагнемо провести фестиваль на високому мистецькому рівні. Сподіваємося і на фінансову підтримку ділових людей, трудових колективів, яким близька і зрозуміла українська культура.

Бо ще досі не розв'язані проблеми з фінансуванням. На недавньому засіданні оргкомітету названо орієнтовну суму, потрібну для проведення фестивалю: приблизно два мільйони карбованців. Враховуючи нинішні темпи інфляції, вона, очевидно, буде більшою. Основний фінансовий тягар візьмуть на свої плечі співзасновники «Золотих трембіт», зокрема Мінкультури, Спілка композиторів, Товариство культурних зв'язків з українцями за межами України, Український фонд культури та інші. Але, мабуть, і без меценатів не обійтися.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

КОЗАКИ: СТІНКА НА СТІНКУ?

Ситуація

В Одесі обнародувано наказ № 1 отамана Українського Чорноморського Подунай-Гуляйпільського козацтва В'ячеслава Лашкевича. Він, «вбачаючи небезпеку для соборності незалежної держави України», наказав, зокрема, «бути готовими дати відсіч будь-коли агресору ззовні або всередині Української держави».

Чим же викликана така тривога? А тим, що в Білгороді-Дністровському недавно було скликано круг російського козацького війська. І скликав його не хто інший, як отаман Союзу козаків Росії А. Мартинов. Він же і сформулював головну мету заходу: відродження російського козацтва на півдні України, поширення його традицій і впливу від Дністра до Дунаю.

Нахабство заїжджого отамана і його поплічників (а такі знайшлися, на жаль, навіть серед офіцерів української армії), зрозуміло, не може не обурювати. Як, до речі, й мовчазне потурання їм з боку місцевих органів влади. Не випадково В. Лашкевич у своєму наказі ультимативно попередив начальника штабу Одеського військового округу, начальника служби безпеки України по області та представника Президента в Одеській області про те, що, коли вони не вживуть заходів до негайного розпуску російського військового козацтва та депортації його членів за межі України, то буде розпочато «прискорену підготовку до Всеукраїнської акції козацтва по витісненню цього «дворянського козацтва» у Придністров'я, до пана Смирнова — звідки цей вітер віє». А далі — як грізне застереження: «Ви бачили наших славних гайдамаків... на конях, з шаблями, в бурках і знаєте, на що вони здатні».

Можна, звичайно, посперечатися про самий тон наказу, його правову основу, про визначення адреси, звідки «вітер віє» та куди слід витісняти новоявлених вояків, нарешті — про правомірність і доцільність розв'язання проблеми методом «стінка на стінку». Та не можна відмовити отаману Лашкевичу в цілком резонній оцінці самого факту створення в Україні осередку російського військового козацтва емісарами з Росії, які діяли всупереч законам України. Тож на основі саме законів органи місцевої влади та правопорядку повинні розв'язати цю проблему. Як на мене, без депортації, адже досить із нас «великих переселень».

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Так і живемо

ЗБЕРЕГТИ ПРИРОДУ—ЗБЕРЕГТИ СЕБЕ

Колись відомий селекціонер повчав людство, що не треба чекати милості від природи. «Після того, що ми з нею зробили!» — додав у наші дні сатирик. Дотепно, але, пробачте, не до сміху.

За даними Міністерства охорони навколишнього середовища вперше в Україні складено список 100 підприємств, які найвідчутніше завдають шкоди природі та здоров'ю населення. Найбільше їх припадає на Донецько-Придніпровський регіон, де скупчено об'єкти чорної і кольорової металургії, хімії та нафтохімії, енергетики, будівельної індустрії. Першість посідає Донецька область — 22 підприємства, за нею — Дніпропетровська (14), Луганська (10), Запорізька, Львівська, Одеська (по 6). Якщо ж брати всі області республіки, то спільним для них злом стали водопровідно-каналізаційні господарства з їхніми застарілими, неефективними очисними спорудами.

Промовляючи: «Україна», ми часто додаємо: «Квітуча, родюча, багата...» Але це вже тільки поезія. Нині Україна входить до категорії екологічно неблагополучних країн світу. В її річки, водойми скидається 4,3 мільярда кубічних метрів забруднених стоків. Забруднено 6 відсотків розвіданих запасів підземних вод. Щороку підприємства промисловості й транспорту викидають в атмосферу 14 мільйонів тонн шкідливих речовин. Сільськогосподарські угіддя перенасичені хімічними сполуками, важкими металами. Про наслідки чорнобильської трагедії навіть говорити боляче.

«Хто може випити Дніпро?» — вигукнув свого часу поет. Та ніхто! Бо лише Київське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства Держжитлокомунгоспу щороку скидає до річки 554 мільйони кубічних метрів забруднених стоків. Це нафтопродукти, завислі речовини, нітрити, сульфати, залізо. Якщо додати всі нечистоти, принесені до Славутича його притоками, то жахнемося: що за води тихо і плавно він несе?!

Справжнім лихом став для місцевих жителів Херсонський нафтопереробний завод компанії «Укрнафтохім», який систематично забруднює підземні води нафтопродуктами. В селищі Садовому вони з'явилися в криницях, погребах, підвалах будинків. Що це небезпечно для здоров'я і життя людей, пояснювати не варто. Згадаймо хоча б аварію на Горлівському хімзаводі в грудні 1989 року, коли хлорбензолом були забруднені підземні горизонти. Тоді 3 гірники шахти «Олександр-Захід» загинули, 200 отримали отруєння.

Те, чим ми дихаємо, що їмо і п'ємо, не проходить безслідно для нашого здоров'я. За середніми показниками тривалості життя Україна посідає 57-е місце серед країн світу. За таких умов вона може відкотитися ще далі. Погляньте: якщо 1970 року природний приріст населення склав 300 тисяч чоловік, то минулого року зафіксовано природне скорочення на 35 тисяч...

Ми не будемо просити милості в природи? «І не просіть, — скаже вона. — Я тим більше не піду до вас із простягнутою рукою. Знищуючи мене, ви знищуєте самих себе. Бо я — це не лише земля, води, трави, дерева... Це і ви, люди. Тож вирішуйте, дихати вам повітрям чи оксидами, пити воду чи органіку. Я дала вам життя, воно ваше і розпоряджайтеся ним, як хочете».

Олександр ВИНОКУРОВ.

Футбол. Перша ліга

Осінь. Жар…
На стадіон…

Майже зимова погода не вплинула на пристрасті, які точилися на футбольних полях України минулого вівторка. Наприклад, у Чорткові, де «Кристал» приймав «Ниву», матч тримав болільників на трибунах до останньої хвилини. Після поразки від «Поділля» господарі будь-що намагалися переграти лідера. І на 37-й хвилині Данилишин забив красивий гол. Та втримати переможний рахунок молодій команді не вдалося. Вихованці Юхима Школьникова у другому таймі додали у швидкості, і найкращий бомбардир вінницької «Ниви» Косовський (63) не упустив свого шансу — 1:1.

Нападаючому СК «Одеси» Тимченку на 19-й і 25-й хвилинах вдалося влучити у ворота Ковтуна. Здавалося, киянам не уникнути розгрому. Та у другому таймі динамівці примусили рахуватися лідера із собою. Один з моментів, створених киянами, вдало завершив Таран (64). А потім одесити думали тільки про те, як зберегти рахунок. Це їм вдалося — 2:1.

Не довелося нудьгувати і прихильникам «Поліграфтехніки». Їхня команда протягом сорока хвилин розхитувала оборону «Десни», а коли Скорик (40) нарешті «розпечатав» ворота гостей, м'ячі посипалися,

неначе з рогу…
ченко (43), Бо…
80) та Пуга (…
нок до 5:0.

У Нікополі «…
магалося здоб…
го, щоб утри…
ючій групі. З…
го йшло після…
(32, «Металур…
(40, «Прикарп…
голами. Та на …
ник г… с…
коман… - 2:…

Два м'ячі п…
сти у ворота …
форвардові о…
нії» Слободсь…
один гол (62) …
вів син відом…
футболіста А…
Білоцерківцям…
гол престижу…
хвилині. Зроб…
3:1.

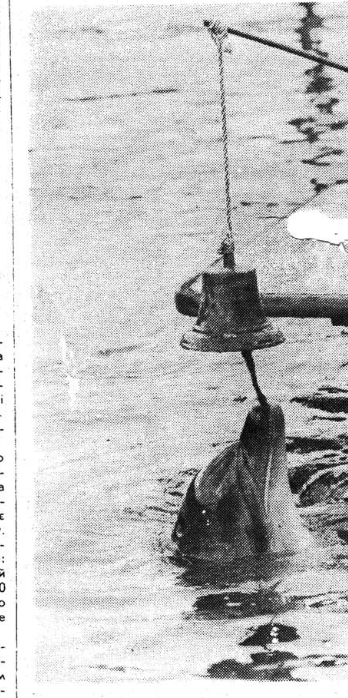
Результати …
ки: «Евіс» — …
0:1, «Темп» -…
2:1, «Шахтар» …
— 1:2, «Стал…
1:0, «Хімік» -…
3:1.

«Нива» і С…
по 2… очок.
і «Н…
ної таблиці —…
9 і «Шахтар»…

Матчі п'ятн…
будуть… 20 …

Ярослав…

Фотофакт

ДЕЛЬФІН ТА ЙОГО…

У Гурзуфі відкрито ще один чорномор…
Це спільне підприємство біологів МДУ та а…
Крім наукової роботи, тут проводяться ігро…
за участю дельфінів. На фото — отак подає…
чатку сеансу.

Ф…

культури

МОВЛЕНІ. ВИКУПИТИ

х трембіт»
ти багато
ція. Перед-
республік
і держав

біти» мають
е звучання,
ські орієн-
пник орг-
ю, прези-
і асоціації
«Світ куль-
р Богдан
ам перелік

х до вико-
конкурсу,
прагнемо
ь на висо-
рівні. Спо-
нансову під-
одей, трудо-
им близька

і зрозуміла українська культура.

Бо ще досі не розв'язані проблеми з фінансуванням. На недавньому засіданні оргкомітету названо орієнтовну суму, потрібну для проведення фестивалю: приблизно два мільйони карбованців. Враховуючи нинішні темпи інфляції, вона, очевидно, буде більшою. Основний фінансовий тягар візьмуть на свої плечі співзасновники «Золотих трембіт», зокрема Мінкультури, Спілка композиторів, Товариство культурних зв'язків з українцями за межами України, Український фонд культури та інші. Але, мабуть, і без меценатів не обійтися.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

А НА СТІНКУ?

ків українсь-
міло, не мо-
. Як. до ре-
отування їм
органів вла-
о В. Лашке-
казі ультима-
начальника
військового
ика служби
по області
Президента
сті про те,
не вживуть
ного розпус-
військового
ортації його
України, то
«прискорену
сеукраїнської
о витісненню
ького козацт-
ов'я, до пана
дки цей вітер
як грізне
Ви бачили на-

ших славних гайдамаків... на конях, з шаблями, в бурках і знаєте, на що вони здатні».

Можна, звичайно, посперечатися про самий тон наказу, його правову основу, про визначення адреси, звідки «вітер віє» та куди слід витісняти новоявлених вояків, нарешті — про правомірність і доцільність розв'язання проблеми методом «стінка на стінку». Та не можна відмовити отаману Лашкевичу в цілком резонній оцінці самого факту створення в Україні осередку російського військового козацтва емісарами з Росії, які діяли всупереч законам України. Тож на основі саме законів органи місцевої влади та правопорядку повинні розв'язати цю проблему. Як на мене, без депортації, адже досить із нас «великих переселень».

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

вемо

У—ЗБЕРЕГТИ СЕБЕ

иства промис-
орту викида-
у 14 мільйо-
вих речовин.
ські угіддя
чними сполу-
еталами. Про
бильської тра-
орити боляче.

пити Дніпро?»
ого часу поет.
ише Київське
авління водо-
аційного гос-
жжитлокомун-
кидає до річ-
кубічних мет-
их стоків. Це
завислі рече-
ульфати, залі-
и всі нечисто-
до Славутича
, то жахнемо-
тихо і плавно

ихом став для
в Херсонський
й завод ком-
хім», який си-
руднює підзем-
продуктами. В
у вони з'яви-
цях, погребах,
ків. Що це не-
доров'я і жит-

тя людей, пояснювати не варто. Згадаймо хоча б аварію на Горлівському хімзаводі в грудні 1989 року, коли хлорбензолом були забруднені підземні горизонти. Тоді 3 гірники шахти «Олександр-Захід» загинули, 200 отримали отруєння.

Те, чим ми дихаємо, що їмо і п'ємо, не проходить безслідно для нашого здоров'я. За середніми показниками тривалості життя Україна посідає 57-е місце серед країн світу. За таких умов вона може відкотитися ще далі. Погляньте: якщо 1970 року природний приріст населення склав 300 тисяч чоловік, то минулого року зафіксовано природне скорочення на 35 тисяч...

Ми не будемо просити милості в природи? «І не просіть, — скаже вона. — Я тим більше не піду до вас із простягнутою рукою. Знищуючи мене, ви знищуєте самих себе. Бо я — це не лише земля, води, трави, дерева... Це і ви, люди. Тож вирішуйте, дихати вам повітрям чи оксидами, пити воду чи органіку. Я дала вам життя, воно ваше і розпоряджайтеся ним, як хочете».

Олександр ВИНОКУРОВ.

Футбол. Перша ліга

Осінь. Жарко... На стадіонах

Майже зимова погода не вплинула на пристрасті, які точилися на футбольних полях України минулого вівторка. Наприклад, у Чорткові, де «Кристал» приймав «Ниву», матч тримав болільників на трибунах до останньої хвилини. Після поразки від «Поділля» господарі будь-що намагалися переграти лідера. І на 37-й хвилині Данилишин забив красивий гол. Та втримати переможний рахунок молодій команді не вдалося. Вихованці Юхима Школьникова у другому таймі додали у швидкості, і найкращий бомбардир вінницької «Ниви» Косовський (63) не упустив свого шансу — 1:1.

Нападаючому СК «Одеси» Тимченку на 19-й і 25-й хвилинах вдалося влучити у ворота Ковтуна. Здавалося, киянам не уникнути розгрому. Та у другому таймі динамівці примусили рахуватися лідера із собою. Один з моментів, створених киянами, вдало завершив Таран (64). А потім одесити думали тільки про те, як зберегти рахунок. Це їм вдалося — 2:1.

Не довелося нудьгувати і прихильникам «Поліграфтехніки». Їхня команда протягом сорока хвилин розхитувала оборону «Десни», а коли Скорик (40) нарешті «розпечатав» ворота гостей, м'ячі посипалися, неначе з рогу достатку: Шевченко (43), Боровський (53 і 80) та Пуга (60) довели рахунок до 5:0.

У Нікополі «Прикарпаття» намагалося здобути очко для того, щоб утриматися в лідируючій групі. Здавалося, до цього йшло після того, як Олійник (32, «Металург») і Григорчук (40, «Прикарпаття») обмінялися голами. Та на 88-й хвилині Олійник г[illegible]с, перем[illegible] своїй коман[illegible] 2:1.

Два м'ячі поталанило провести у ворота «Росі» молодому форвардові очаківської «Артанії» Слободському (37 і 77). Ще один гол (62) у господарів провів син відомого в минулому футболіста Анатолія Норова. Білоцерківцям вдалося забити гол престижу лише на 81-й хвилині. Зробив це Коренєв — 3:1.

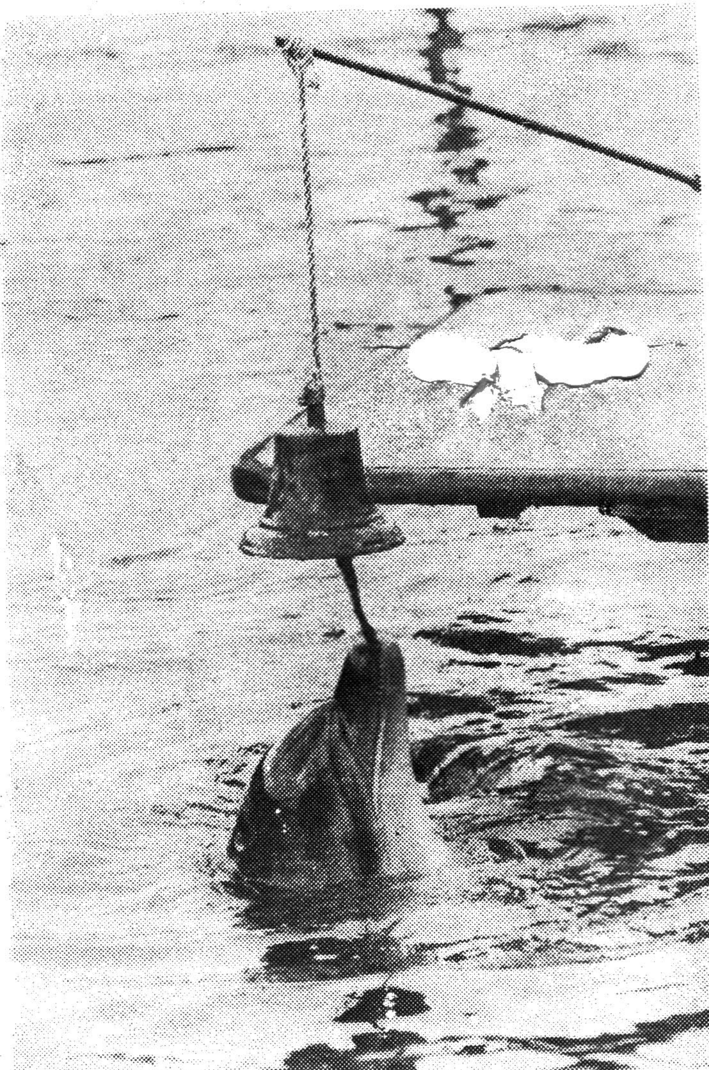
Результати інших матчів такі: «Евіс» — «Приладист» — 0:1, «Темп» — «Поділля» — 2:1, «Шахтар» — «Автомобіліст» — 1:2, «Сталь» — «Скала» — 1:0, «Хімік» — «Закарпаття» — 3:1.

«Нива» і СК «Одеса» мають по 2[illegible] очок, по 18 у «Темпа» і «[illegible] турнірної таблиці — «Закарпаття» — 9 і «Шахтар» — 7 очок.

Матчі п'ятнадцятого туру відбудуться 20 жовтня.

Ярослав СЕР[illegible]НКО.

Фотофакт

ДЕЛЬФІН ТА ЙОГО ДЗВІН

У Гурзуфі відкрито ще один чорноморський дельфінарій. Це спільне підприємство біологів МДУ та адміністрації Артеку. Крім наукової роботи, тут проводяться ігрові сеанси для дітей за участю дельфінів. На фото — отак подається сигнал до початку сеансу.

Фото Укрінформ.

Актуальн

Україна—Баварія:

ВІРНІСТЬ ТРАДИЦІЙНИМ ЗВ'ЯЗ

Розпочався візит у Київ баварської урядової делегації на чолі з прем'єр-міністром Баварії Максом Штрайблем. У підготовці цього візиту брав активну участь генконсул України Анатолій Пономаренко, який працює в Мюнхені. З ним зустрівся кореспондент УКРІНФОРМ і мав розмову напередодні події.

— Анатолію Георгійовичу, в січні 1990 року було підписано спільну заяву про встановлення партнерських відносин між Україною і Баварією. Однак з того часу в політичному житті відбулися бурхливі зміни. Україна стала незалежною, самостійною державою. Мабуть, цей важливий факт знайде відображення у традиційних українсько-баварських зв'язках?

— Баварці, загалом, люди прагматичні, вони добре бачать і розуміють ситуацію, що склалась. Ось чому в нових політичних реаліях вони хотіли б правильно розставити акценти. Як мені відомо, в ході нинішнього візиту передбачається підписати протокол про дальше поглиблення і розвиток партнерства. Разом з тим у документі буде чітко визначено місце цього співробітництва як складової частини в системі українсько-німецьких відносин.

— І все ж, погодьтеся, є якась неординарність у тому, що нехай велика, але лише одна з федеральних земель Німеччини підтримує тісні контакти з окремою незалежною державою. Як на це дивиться уряд ФРН, прерогативою якого є зарубіжні справи країни?

— У Баварії з незапам'ятних часів виявляли інтерес до України. Коріння історичних зв'язків між ними сягає в раннє середньовіччя.

Доречно нагадати, що Баварія офіційно називається Вільна держава Баварія. Вона має великі права в системі німецької федерації.

Практично всі питання, пов'язані з розвитком економіки, науки, культури, освіти, Баварія вирішує самостійно. Це стосувалось і її взаємовідносин з Україною як однією з колишніх радянських республік. Тепер же, з розпадом СРСР, баварський уряд вирішив порадитися з федеральним урядом. Канцлер Гельмут Коль, знаючи складне економічне становище в Україні, рекомендував баварцям не тільки продовжити з нею партнерські відносини, а й розширити сфери співробітництва. Певною мірою на прийняття такого рішення вплинув торішній візит до Німеччини Президента України Леоніда Кравчука, який дав високу оцінку українсько-баварським зв'язкам.

— Що конкретно зроблено за два роки офіційного співробітництва?

— Існують міжурядові програми співробітництва в галузі економіки, сільського господарства і виробництва продовольства, охорони навколишнього середовища, перепідготовки кадрів. Баварія — перша земля у ФРН, яка підписала з незалежною Україною протокол про культурне співробітництво і про обміни в галузі вищої освіти. Недавно в Києві підписано протокол про співробітництво між міністерствами внутрішніх справ Баварії й України. Непогано йдуть справи і по лінії поріднених міст. Але, звичайно, головну увагу обидві сторони приділяють розвиткові торговельно-економічних відносин. У Баварії розміщено багато провідних німецьких корпорацій, фірм. Я думаю, не варто довго представляти таке акціонерне товариство, як «Сіменс». Його штаб-квартира розташована в Мюнхені. «Сіменс» вже давно співробітничає з найбільшими підприємствами України. Прикладів такого плідного співробітництва з баварськими бізнесменами чимало. І в цьому значна заслуга постійної українсько-баварської робочої комісії, співголовами якої є міністр машинобудування, ВПК і конверсії України Віктор Антонов та міністр економіки і транспорту Баварії Аугуст Ланг.

Зараз прем'єр-міністр Макс Штрайбль звернувся до Президента України з проханням підшукати в Києві приміщення для так званого Баварського дому. Мається на увазі, що під одним дахом розмістяться представництва баварських фірм, фонду Зайделя, кошти якого підуть на перепідготовку керівних кадрів у промисловості і сільському господарстві України. На це в нинішньому році виділяється 1,5 мільйона марок. У Баварському домі намічається також відкрити представництво баварського центру менеджменту для країн Східної Європи, відділення баварського земельного банку, баварський культурний центр.

— Судячи з попередніх даних про склад делегації, про ретельну підготовку нинішнього візиту, можна говорити про серйозні наміри баварських партнерів.

— Так, у них серйозні наміри. Вони хочуть домовитись на урядовому рівні про те, щоб діловим колам Баварії та України надавалось всіляке сприяння в розвитку їх взаємовідносин.

Насамперед йдеться про створення правової бази, яка відкрила б шлях до взаємовигідного співробітництва. Баварські підприємці, які збираються вкладати кошти

в Україні, пов
рантії цілков
для своїх інвес
ба знати, що
давство, яке
земне підприє
раїні, бути впе
му, що вони з
розпоряджатис
які тут зароб
можуть одержа
земельні ділян

Оскільки в
членами бавар
прибувають ке
національних
найбільших ні
розташованих
Баварії («Філ
«МАН» тощо
ється в ході н
спільну зустр
економіки. В
зустрічі бавар
ські партнери
боку в ній в
представники
домств, прива
і державних
раїни) розіб'ю
і кожна конк
тиметься про
робітництво.

Дуже пер
читься співро
лузі екології.
варці разом
дуть дослідні
вченню води
також зацікав
швидшій лікв
катастрофи
ській АЕС.

Будуть, оч
ні переговор
ками бавар
страхових ко
українськими
же багатообі
робітництво
лових палат
рії — вони
підписати в
ту угоду пр
ституту мене
раїні.

Вільна дер
особливим
визначає ба
мецьку вну
хочете, зовн
В Баварії
партія Христ
ний союз, лі
гий час бу
літик Франц
Ця партія —
коаліції, у
уряді вона
кількома ф
ністрами. До
прислуховую
ському співт
на має своє
ництво в Б
активно вист
мою, як Є
Йдеться про
західноєвроп
ції регіони
ти свою сво
певнийріве
До цих бава
уважно при
ЄЕС. Ініціат
саме бавар
міністр Ма

Анатолі

З «гарячих» точок

Уздовж кордону: стріляють — не стріл

Понад два тижні минуло відтоді, як набрала чинності сочинська угода про припинення вогню між Вірменією і Азербайджаном та в Нагірному Карабасі.

Дещо спала напруженість на окремих ділянках вірмено-азербайджанського кордону. Мешканці деяких прикордонних районів Вірменії все рідше чують артилерійську канонаду. Як правило, тут лунають постріли лише із стрілецької зброї. Але, на жаль, це можна назвати єдиним успіхом сочинської угоди. Справа в тім, що інтенсивність обстрілу вірменських територій на інших ділянках кордону зростає.

На думку спеціалістів, така відмінна оперативна обстановка на різних відрізках кордону пояснюється наявністю чи, відповідно, відсутністю контролю за дотриманням умов перемир'я. Адже сьогодні відносно спокійно лише в тих районах,

куди прибул
останніх явн
посланців у
ли лише Ро
лорусь і Ка
від участі в
домо, прик
сторін, що
поділені на
мусила конт
згаданих дер

Хоча, не с
ти роль спос
но в одном

ко...

ах

достатку: Шев-
овський (53 і
) довели раху-

рикарпаття» на-
ти очко для то-
атися в лідиру-
валося, до цьо-
ого, як Олійник
) і Григорчук
тя») обмінялися
-й хвилині Олій-
ерем своїй

таланило прове-
Росі» молодому
ківської «Арта-
ому (37 і 77). Ще
господарів про-
о в минулому
толія Норова.
вдалося забити
лише на 81-й
це Коренєв —

ших матчів та-
Приладист» —
«Поділля» —
«Автомобіліст»
— «Скала» —
«Закарпаття» —

«Одеса» мають
18 у «Темпа»
рнір-
«Закарпаття» —
7 очок.
цятого туру від-
тня.

СЕРГ НКО.

ДЗВІН

ий дельфінарій.
ністрації Артеку.
еанси для дітей
сигнал до по-

Укрінформ.

Актуальне інтерв'ю

Україна—Баварія:

ВІРНІСТЬ ТРАДИЦІЙНИМ ЗВ'ЯЗКАМ

Розпочався візит у Київ баварської урядової делегації на чолі з прем'єр-міністром Баварії Максом Штрайблем. У підготовці цього візиту брав активну участь генконсул України Анатолій Пономаренко, який працює в Мюнхені. З ним зустрівся кореспондент УКРІНФОРМ і мав розмову напередодні події.

— Анатолію Георгійовичу, в січні 1990 року було підписано спільну заяву про встановлення партнерських відносин між Україною і Баварією. Однак з того часу в політичному житті відбулися бурхливі зміни. Україна стала незалежною, самостійною державою. Мабуть, цей важливий факт знайде відображення у традиційних українсько-баварських зв'язках?

— Баварці, загалом, люди прагматичні, вони добре бачать і розуміють ситуацію, що склалась. Ось чому в нових політичних реаліях вони хотіли б правильно розставити акценти. Як мені відомо, в ході нинішнього візиту передбачається підписати протокол про дальше поглиблення і розвиток партнерства. Разом з тим у документі буде чітко визначено місце цього співробітництва як складової частини в системі українсько-німецьких відносин.

— І все ж, погодьтеся, є якась неординарність у тому, що нехай велика, але лише одна з федеральних земель Німеччини підтримує тісні контакти з окремою незалежною державою. Як на це дивиться уряд ФРН, прерогативою якого є зарубіжні справи країни?

— У Баварії з незапам'ятних часів виявляли інтерес до України. Коріння історичних зв'язків між ними сягає в раннє середньовіччя.

Доречно нагадати, що Баварія офіційно називається Вільна держава Баварія. Вона має великі права в системі німецької федерації.

Практично всі питання, пов'язані з розвитком економіки, науки, культури, освіти, Баварія вирішує самостійно. Це стосувалось і її взаємовідносин з Україною як однією з колишніх радянських республік. Тепер же, з розпадом СРСР, баварський уряд вирішив порадитися з федеральним урядом. Канцлер Гельмут Коль, знаючи складне економічне становище в Україні, рекомендував баварцям не тільки продовжити з нею партнерські відносини, а й розширити сфери співробітництва. Певною мірою на прийняття такого рішення вплинув торішній візит до Німеччини Президента України Леоніда Кравчука, який дав високу оцінку українсько-баварським зв'язкам.

— Що конкретно зроблено за два роки офіційного співробітництва?

— Існують міжурядові програми співробітництва в галузі економіки, сільського господарства і виробництва продовольства, охорони навколишнього середовища, перепідготовки кадрів. Баварія — перша земля у ФРН, яка підписала з незалежною Україною протокол про культурне співробітництво і про обміни в галузі вищої освіти. Недавно в Києві підписано протокол про співробітництво між міністерствами внутрішніх справ Баварії й України. Непогано йдуть справи і по лінії поріднених міст. Але, звичайно, головну увагу обидві сторони приділяють розвиткові торговельно-економічних відносин. У Баварії розміщено багато провідних німецьких корпорацій, фірм. Я думаю, не варто довго представляти таке акціонерне товариство, як «Сіменс». Його штаб-квартира розташована в Мюнхені. «Сіменс» вже давно співробітничає з найбільшими підприємствами України. Прикладів такого плідного співробітництва з баварськими бізнесменами чимало. І в цьому значна заслуга постійної українсько-баварської робочої комісії, співголовами якої є міністр машинобудування, ВПК і конверсії України Віктор Антонов та міністр економіки і транспорту Баварії Аугуст Ланг.

Зараз прем'єр-міністр Макс Штрайбль звернувся до Президента України з проханням підшукати в Києві приміщення для так званого Баварського дому. Мається на увазі, що під одним дахом розмістяться представництва баварських фірм, фонду Зайделя, кошти якого підуть на перепідготовку керівних кадрів у промисловості і сільському господарстві України. На це в нинішньому році виділяється 1,5 мільйона марок. У Баварському домі намічається також відкрити представництво баварського центру менеджменту для країн Східної Європи, відділення баварського земельного банку, баварський культурний центр.

— Судячи з попередніх даних про склад делегації, про ретельну підготовку нинішнього візиту, можна говорити про серйозні наміри баварських партнерів.

— Так, у них серйозні наміри. Вони хочуть домовитись на урядовому рівні про те, щоб діловим колам Баварії та України надавалось всіляке сприяння в розвитку їх взаємовідносин.

Насамперед йдеться про створення правової бази, яка відкрила б шлях до взаємовигідного співробітництва. Баварські підприємці, які збираються вкладати кошти в Україні, повинні мати гарантії цілковитої безпеки для своїх інвестицій. Їм треба знати, що існує законодавство, яке регулює іноземне підприємництво в Україні, бути впевненими в тому, що вони зможуть вільно розпоряджатися коштами, які тут зароблять, що вони можуть одержати у власність земельні ділянки.

Оскільки в Київ разом з членами баварського уряду прибувають керівники транснаціональних корпорацій і найбільших німецьких фірм, розташованих на території Баварії («Філіпс», «Сіменс», «МАН» тощо), передбачається в ході візиту провести спільну зустріч з проблем економіки. В рамках цієї зустрічі баварські й українські партнери (а з нашого боку в ній візьмуть участь представники міністерств, відомств, приватного бізнесу і державних підприємств України) розіб'ються по секціях і кожна конкретно домовлятиметься про майбутнє співробітництво.

Дуже перспективним бачиться співробітництво в галузі екології. Скажімо, баварці разом з нами проведуть дослідні роботи по вивченню води в Дніпрі. Вони також зацікавлені в якнайшвидшій ліквідації наслідків катастрофи на Чорнобильській АЕС.

Будуть, очевидно, серйозні переговори між керівниками баварських банків і страхових компаній з їхніми українськими колегами. Дуже багатообіцяючим є співробітництво торгово-промислових палат України і Баварії — вони мають намір підписати в ході цього візиту угоду про відкриття інституту менеджменту на Україні.

Вільна держава Баварія є особливим фактором, який визначає багато в чому німецьку внутрішню і, якщо хочете, зовнішню політику. В Баварії існує правляча партія Християнсько-соціальний союз, лідером якої довгий час був визначний політик Франц-Йозеф Штраус. Ця партія — член правлячої коаліції, у федеральному уряді вона представлена кількома федеральними міністрами. До голосу Баварії прислуховуються в Європейському співтоваристві — вона має своє власне представництво в Брюсселі. Баварія активно виступає з такою темою, як Європа регіонів. Йдеться про те, що в ході західноєвропейської інтеграції регіони повинні зберігати свою своєрідність і мати певний рівень самостійності. До цих баварських ідей дуже уважно прислуховуються в ЄЕС. Ініціатором цих ідей є саме баварський Прем'єр-міністр Макс Штрайбль.

Розмову вів Анатолій ГРИГОР'ЄВ.

Експрес-інформація

АТАКУ НА СУХУМІ

здійснили вчора абхазькі збройні формування і добровольці Конфедерації гірських народів Кавказу. Грузинські війська відбили наступ. Про це заявив прес-центр Міністерства оборони Грузії. У свою чергу Міністерство оборони Абхазії повідомило лише про перестрілки в передмістях Сухумі. Тим часом у Грузії продовжує роботу місія ООН по встановленню фактів. Її представники вже зустрілися з головою Державної ради республіки Шеварднадзе, Прем'єр-міністром Сігуа і мають намір провести переговори з абхазькою стороною.

ОБІЦЯНКИ НЕ ПОДІЯЛИ

Із закликом дотримуватися спокою і порядку в автономному краї Косово звернувся до місцевого населення Прем'єр-міністр Югославії Панич. Він виступив з промовою одразу після того, як поліція розігнала в адміністративному центрі краю Приштіні кількатисячну демонстрацію етнічних албанців. Демонстранти вимагали відмінити надзвичайні заходи і відкрити школи з албанською мовою навчання. Панич пообіцяв виконати деякі вимоги етнічних албанців, проти чого виступили сербські прихильники «твердої лінії». За останніми повідомленнями, демонстрації у Приштіні тривають.

ЖИТЛО Й ЗЕМЛЮ — ЗА ВАУЧЕРИ

Указ про продаж за приватизаційні чеки житлового фонду, земельних ділянок і муніципальної власності підписав учора Президент Росії Єльцин. Цей документ, зокрема, дозволяє використовувати ваучери для приватизації державного й муніципального житла. Російському урядові доручено розробити проект закону про систему земельних приватизаційних чеків для придбання землі юридичними й фізичними особами. Указ також визначає умови приватизації державних і муніципальних підприємств.

ДЛЯ ЧОГО ПОКРАЩУВАТИ ДОСКОНАЛЕ

Маастрихтський договір повинен бути підписаний таким, яким він є нині. Такої думки дійшли під час зустрічі канцлер Німеччини Коль і голова Комісії Європейських співтовариств Делор. За повідомленням представника ФРН Фогеля, Коль і Делор погодилися з тим, що спеціальна нарада у верхах ЄС, яка відбудеться завтра у Бірмінгемі, повинна відреагувати на деяку стурбованість громадян європейських держав у зв'язку з інтеграційними процесами на континенті.

ТАДЖИКИСТАНСЬКИЙ ВУЗОЛ РОЗВ'ЯЗУВАТИМУТЬ І СУСІДИ

Надзвичайну сесію провела вчора Верховна Рада Киргизстану. Депутати обговорювали проблему відправлення миротворчих сил цієї республіки в Таджикистан. Віце-президент Киргизстану Кулов заявив напередодні сесії, що його країна має намір направити до сусідньої республіки миротворчий контингент з 400 військовослужбовців. Їх можуть переправити літаками до місць дислокації за 48 годин. За словами Кулова, до Курган-Тюбинської області Таджикистану, де продовжуються запеклі бої, прибудуть ще й казахстанські військовослужбовці.

Між тим біля будинку таджикистанського парламенту не припиняється пікетування. Його учасники — біженці з районів бойових дій — вимагають негайного припинення війни.

ПРЕМ'ЄР НА ПРЕЗИДЕНТСТВІ

Уряд Словаччини надав деякі президентські повноваження Прем'єр-міністрові республіки Мечіяру. Віднині прем'єр має право підписувати міжнародні угоди і оголошувати амністію. Мечіяр володітиме цими повноваженнями до обрання офіційного президента Словаччини.

РАДА БЕЗПЕКИ ЧЕКАЄ

Про прохання Вірменії відправити до Нагірного Карабаху спеціального представника генерального секретаря й групу спостерігачів ООН поінформував Раду Безпеки її голова Меріме. За його словами, РБ тепер очікує підтвердження з боку Азербайджана його згоди на присутність спостерігачів ООН у регіоні.

ХЕКМАТІАР У СВОЄМУ СТИЛІ

Лідер Ісламської партії Афганістану Хекматіар звинуватив керівництво Узбекистану і Таджикистану в постачанні зброї формуванням на півночі країни. За його словами, ці дії — лише частина загального плану розчленування Афганістану.

Водночас Узбекистан і Афганістан підписали угоду про встановлення дипломатичних відносин. Документ скріпили своїми підписами глава Ісламської Держави Афганістан Раббані і Президент Узбекистану Карімов. Сторони домовилися також про налагодження торгово-економічних зв'язків і встановлення повітряного сполучення між Ташкентом і Кабулом.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

З «гарячих» точок

Уздовж кордону: стріляють — не стріляють...

Понад два тижні минуло відтоді, як набрала чинності сочинська угода про припинення вогню між Вірменією і Азербайджаном та в Нагірному Карабасі.

Дещо спала напруженість на окремих ділянках вірмено-азербайджанського кордону. Мешканці деяких прикордонних районів Вірменії все рідше чують артилерійську канонаду. Як правило, тут лунають постріли лише із стрілецької зброї. Але, на жаль, це можна назвати єдиним успіхом сочинської угоди. Справа в тім, що інтенсивність обстрілу вірменських територій на інших ділянках кордону зростає.

На думку спеціалістів, така відмінна оперативна обстановка на різних відрізках кордону пояснюється наявністю чи, відповідно, відсутністю контролю за дотриманням умов перемир'я. Адже сьогодні відносно спокійно лише в тих районах, куди прибули спостерігачі. А останніх явно не дістає. Своїх посланців у регіон відправили лише Росія й Україна. Білорусь і Казахстан утримались від участі в цій акції. Як відомо, прикордонні території сторін, що конфліктують, були поділені на зони, кожну з яких мусила контролювати одна із згаданих держав.

Хоча, не слід і переоцінювати роль спостерігачів. Нещодавно в одному з прикордонних районів Вірменії обстріляли пункт військових представників Росії. А присутність спостерігачів у Карабасі мало впливає на інтенсивність бойових дій на кордонах НКР. До речі, всупереч твердженням російських представників в Азербайджані, військова авіація цієї республіки продовжує бомбардувати населені пункти Нагірного Карабаху. Підтвердженням тому став, зокрема, збитий цими днями силами самооборони НКР азербайджанський штурмовик.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.
Єреван.

СТАВКА—НА МОЛОДІСТЬ

Завершено реорганізацію апарату Президента Киргизстану, після якої в ньому залишилось 158 чоловік (для порівняння — раніше в апараті ЦК та Раді Міністрів республіки нараховувалося понад 600 штатних одиниць).

Середній вік більшості співробітників тепер 30—40 років, а прес-службу очолив відомий 26-річний журналіст Камай Карабеков, призначений одночасно і помічником Президента Акаєва.

Євген ДЕНИСЕНКО.
Бішкек.

Спроба оптимізму

«ФЕРМЕР» З КИЇВСЬКОЇ ОКОЛИЦІ

Читав я редакційну пошту, і глибокий жаль огортав мене: майже кожний лист до редакції — це зойк невдоволення або відчаю. Люди скаржаться на неефективну роботу уряду, який (слава Богу!) нарешті відправили у відставку, на непереможний бюрократизм місцевих властей, на інфляцію та дорожнечу, зростання злочинності, просто на тяжке матеріальне становище, за якого частина наших дописувачів не може звести кінців із кінцями. У них з'явилася туга за минулим застоєм, коли буханець хліба коштував 20, а кіло картоплі — 9 копійок.

Одне слово, в цих фатальних умовах розвалу, відчувши наближення зими, люди почуваються безпомічними. Особливо розгублені дописувачі з міст. Виникло враження, що сьогодні городяни здатні тільки на критику всіх і вся, бо зрозуміли: це єдине, що вони можуть робити безплатно і безкарно. На жаль, і без особливих добрих наслідків для країни.

Дописувачі «Голосу України» — не виняток. Масове невдоволення станом справ в Україні притаманне й іншим виданням, лунає воно й у передачах радіо та телебачення, зрештою — на площах, вулицях і в чергах (СРСР зник, але непривабливе лице своє — вічні черги — зоставив усім нам на недобру згадку).

Заперечити щось суттєве проти цієї нищівної критики не можна. Усе, що вона містить у собі, варте всілякої уваги представників влади, потребує їхніх цілеспрямованих дій. Та зараз хочу порушити іншу тему. Незабаром стане до роботи новий уряд. Йому дістанеться занедбана спадщина. Було б добре всією громадою підтримати його нашими не так словами, як добрими ділами. Щоб і уряд, у свою чергу, підтримав діла самодіяльного населення України. Але що ми нині можемо, крім критики, коли не маємо бажання поворухнути пальцем для поліпшення навіть власного життя? Хіба це громадянська позиція? А від слів, які вже нікому й слухати, хліб не заколоситься, машина з конвеєра не зійде. Тому Україна потерпає й від нашої безпорадності, безініціативності, невміння, прищеплених нам усім ще в епоху торжества комунізму. А може, й раніше...

Ось приблизно так розмірковував я над листами дописувачів, коли пролунав телефонний дзвінок. У трубці почув хрипкуватий голос мого давнього знайомого — назву його Миколою Андрійовичем, а незабаром і він сам став на порозі кабінету.

Микола Андрійович за освітою і родом занять лісівник. Його й досі пам'ятають у селах Київщини, де він зразу по війні очолював трудові колективи і прикрашав землю лісами, парками та ставками. Уже давно ветеран війни і праці перевиконав свою життєву «програму»: дім (і не один) побудував, сад (і не один) посадив, синів (двох) виростив. Останніми роками почало підводити здоров'я. А оце недавно повернувся з лікарні, де відлежав місяць. Тому я наміривсь був вислухати від старого чоловіка ті ж скарги, що перед цим вичитав з листів, проте почув бадьору розповідь про влаштовану на його подвір'ї (на околиці Києва має на двох із сином будинок і сім соток) «ферму»: годує кількох кабанів, тримає кролів, курей і навіть одну козу.

— Так що скаржитися на тяжке життя немає коли, у розпач впадати теж не маю підстав,— підсумував він розповідь.

— Значить, незабаром м'ясо на базарі має подешевшати? — дипломатично припустив я.

— Ну, цього не скажу,— відповів ветеран.— Я на базар м'яса не вожу. Та й тільки мій продукт навряд чи зробив би там погоду. На базар ношу шапки з нутрій. Цих невибагливих тваринок теж вирощую, шкірки сам вичиняю і шапки сам шию. Люди високо оцінюють цю мою роботу. Якби жив на саму пенсію, то добра б не бачив, а так — не бідую.

— Скільки ж виробляєте щомісяця м'яса? — зайшов я з другого боку.

Микола Андрійович від прямої відповіді ухилився:

— Не підраховував. Одне знаю: разом з Петром (син ветерана, який у вільний від роботи час допомагає батькові на «фермі».— **Б. С.**) ведемо справи так, що два-три десятки з наших рідних та близьких втратили інтерес до закупівлі м'яса в магазинах та на базарах. А ми з дружиною і син із сім'єю не купуємо ще й молока — виручає коза.

— Усю цю живність треба годувати,— допитуюся далі.— Де ж берете корми? Адже на ваших сотках багато не виростиш.

— І все ж мої садок та город дають чимало поживи і для людей, і для тварин. А ще ж ходжу з косою, сіна козі вже надбав стільки, що до нової паші вистачить. І для кабанців знайшов добрі харчі,— задоволений, він хитро усміхається.— Неподалік моєї хати є три їдальні, які не знають, куди дівати харчові відходи. Я їх купую. І їм якась вигода, і мені вихід із скрути. Ось дивіться, — він з готовністю показав дві квитанції, одержані після сплати грошей за відходи,— щомісяця плачу близько двох сотень купонів, зате знаю, що мої підопічні і сьогодні, і завтра будуть ситі...

Що не кажіть, а цей сивий і життєрадісний ветеран цього разу розкрився з геть несподіваного боку. Щоб поставити всі крапки над «і», наприкінці зустрічі я спитав:

— Як ви ставитеся до того, що нині відбувається в Україні?

— Якщо мова про незалежність, то я обома руками «за». Якщо про уряд, то вважаю так: той уряд протримається найдовше і заживе доброї слави, який дасть кожній людині можливість проявляти корисну для суспільства ініціативу. А коли треба, то й заохочуватиме цих людей. Я особисто дивлюся в майбутнє з надією. Сподіваюся, що той, наступний уряд більше довірятиме людям дії, які нестимуть суспільству добробут.— Микола Андрійович трішки пом'явся, наче йому щось муляє, і сказав:— Розумію, хочете написати про мене. Якщо так, то маю прохання: справжнього мого імені і адреси не називайте. Самі розумієте, що реклама мені не потрібна.

Я його зрозумів.

От, здається, і все. Які висновки зробив з викладеного? А ось такі. Настав час кожному братися до роботи. Парламентарії, урядовці — ті нехай вершать свої діла, які мають бути на користь народові і особливо тим, хто ділом доводить свою відданість незалежній Україні.

Самодіяльному ж населенню треба шукати (і знаходити!) свою соціальну «нішу». Нехай це буде «неголосне», невеличке, як, скажімо, у ветерана із столичної околиці, діло, але обов'язково таке, що примножує матеріальні цінності народу або надає людям якісь послуги, полегшуючи їм життя.

Про таких активних та відданих країні громадян і розповідатиме надалі «Голос України» з надією, що з матеріалів під новою рубрикою «Грані соціального оптимізму» скористаються тисячі інших працелюбів.

Борис СИДОРЕНКО.

P. S. А владі наші критикуймо й далі. Якщо керівник гідний свого високого крісла, то наша критика буде йому на користь, а якщо ні — то нехай звільняє його і разом з усім самодіяльним населенням береться до якогось «неголосного», корисного людям діла. Україна від цього тільки виграє.

Б. С.

В Центральній комісії з всеукраїнського референдуму

12 жовтня 1992 року Центральна комісія з всеукраїнського референдуму, розглянувши документи, подані районними і міськими Радами народних депутатів, зареєструвала 26 ініціативних груп по збиранню підписів громадян під вимогою проведення всеукраїнського референдуму з питання: «Ви за дострокове припинення повноважень Верховної Ради України після дострокових виборів парламенту України у 1993 році?». Зареєстровано, зокрема, такі ініціативні групи, утворені на зборах громадян:

у місті Жовті Води Дніпропетровської області, у складі 25 осіб, присвоєно порядковий номер — 49;

у місті Марганці Дніпропетровської області, у складі 30 осіб, порядковий номер — 50;

у місті Житомирі, у складі 69 осіб, порядковий номер — 51;

у місті Калуші Івано-Франківської області, у складі 242 осіб, порядковий номер — 52;

у місті Калуші Івано-Франківської області, у складі 20 осіб, порядковий номер — 53;

у місті Коломия Івано-Франківської області, у складі 90 осіб, порядковий номер — 54;

у Таращанському районі Київської області, у складі 36 осіб, порядковий номер — 55;

у місті Києві, у складі 111 осіб, порядковий номер — 56;

у місті Києві, у складі 99 осіб, порядковий номер — 57;

у Городоцькому районі Львівської області, у складі 44 осіб, порядковий номер — 58;

у Новосанжарському районі Полтавської області, у складі 20 осіб, порядковий номер — 59;

у місті Полтаві, у складі 76 осіб, порядковий номер — 60;

у Козівському районі Тернопільської області, у складі 83 осіб, порядковий номер — 61;

у Підволочиському районі Тернопільської області, у складі 20 осіб, порядковий номер — 62;

у місті Тернополі, у складі 22 осіб, порядковий номер — 63;

у місті Тернополі, у складі 25 осіб, порядковий номер — 64;

у місті Тернополі, у складі 28 осіб, порядковий номер — 65;

у місті Хмельницьку, у складі 87 осіб, порядковий номер — 66;

у Вижницькому районі Чернівецької області, у складі 30 осіб, порядковий номер 67;

у Сторожинецькому районі Чернівецької області, у складі 20 осіб, порядковий номер — 68;

у місті Чернівці, у складі 75 осіб, порядковий номер — 69;

у місті Запоріжжі, у складі 67 осіб, порядковий номер — 70;

у Васильківському районі Київської області, у складі 23 осіб, порядковий номер — 71;

у місті Миколаєві, у складі 49 осіб, порядковий номер — 72;

у Пирятинському районі Полтавської області, у складі 24 осіб, порядковий номер — 73;

у Старосамбірському районі Львівської області, у складі 53 осіб, порядковий номер — 74.

Центральна комісія відмовила в реєстрації ініціативної групи всеукраїнського референдуму, обраної на зборах громадян у місті Кіровограді, у зв'язку з тим, що подані головою міської Ради народних депутатів документи не відповідають вимогам Закону «Про всеукраїнський та місцеві референдуми».

Італія — Україна:

МАРМУРОВО-ГРАНІТНИЙ ІНТЕРЕС

Як відомо, італійці краще за інших вміють відсікати від глиби мармуру все зайве і одержувати твори високого мистецтва. Весь світ, починаючи з раннього Відродження, вчився цьому саме у італійців, які, в свою чергу, добре засвоїли мистецькі школи стародавніх греків і римлян. Отож, маючи справу з мистецтвом обробки мармуру і граніту в Італії — по суті маємо справу з майже трьохтисячолітньою школою. І не лише школою скульптури, а й обробки мармуру, оздоблення цим благородним матеріалом.

В Італії, у Вероні, невеликому стародавньому місті, де, за легендою, колись розквітло трагічне кохання Ромео і Джульєтти, раз на кілька років відкривається ярмарка «Інтермармомаш», на якій провідні фірми світу представляють обладнання для ефективного видобутку і обробки мармуру і граніту. Обладнання — унікальне. Воно дає можливість отримати з кубометра матеріалу сотні відшліфованих листів для оздоблення будівель. Чим тонший лист — тим він легший. А це цінується. Бо ним тоді можна оздоблювати і великі споруди, де вага і методи кріплення матеріалів — річ не остання.

Сьогодні Італія майже вичерпала власні запаси мармуру. Небагато в неї і власного граніту. Сировину ця країна завозить тепер аж з півдня Африки і з Бразилії. Але ж мармур і граніт є в Україні. Тільки видобуваємо ми ці матеріали часто-густо за примітивною технологією — шляхом вибуху. Метод, який у сучасному світі звуть варварським.

Отже, нам є про що поговорити з італійцями. З валютою у них не густо, а у нас — тим більше. Але у нас є сировина, у них техніка і технологія. Між нами — не далекий світ, а кілька днів шляху незамерзаючим морем. Стати сировинною базою для майстрів Італії — то надто проста і невигідна для нас справа. Але народити кілька ефективно працюючих спільних підприємств з сучасною технологією — то, певно, річ вигідна.

З такими пропозиціями і приїздять в ці дні до нас в Україну представники ділових кіл Італії, зокрема, член правління Веронського ярмарку доктор Франко Феррарині. Домовляйтеся, ділові люди. Тільки не забувайте про те, що вигода має бути взаємною.

П. СЕРГІЄНКО.

У НАЦІОНАЛЬНОМУ БАНКУ

Національним банком України 15 жовтня 1992 року встановлюється курс карбованця і купона до іноземних валют

1	австралійський долар	240.65
1	австрійський шилінг	32.42
1	англійський фунт стерлінгів	570.14
10	бельгійських франків	109.38
1	німецька марка	225.37
1	голландський гульден	200.25
1	датська крона	58.44
100	італійських лір	25.81
1	канадський долар	268.70
1	норвезька крона	55.43
1	долар США	334.00
1	фінська марка	71.06
1	французький франк	66.45
1	шведська крона	59.94
1	швейцарський франк	253.61
10	японських ієн	27.49
1	екю	439.81
10	іспанських песет	31.70
10	грецьких драхм	17.38
1	ірландський фунт	590.85
1	ісландська крона	6.03
1	кувейтський динар	1139.93
10	ліванських фунтів	1.42
10	португальських ескудо	25.54
1	сингапурський долар	208.06
10	турецьких лір	0.44
1	естонська крона	28.17
1	долар США по розрахунках із Індією в 1992 році	334.00

Курс карбованця і купона за 1 долар США на валютній біржі при Національному банку України 13 жовтня 1992 року становив 435.00.

Валютний коефіцієнт купона до карбованця при здійсненні неторговельних операцій складає 1,0.

ГОЛОВНЕ ВАЛЮТНО-ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ.

На чорному ринку

КУПОН ПЕСЕТІ: ТИ НЕ ВКВ

Вперше за останні чотири місяці курс американського долара протягом тижня залишався сталим: курс скупки на чорному ринку Києва тримається на рівні 470—490 купонів, продажу — 490—510 (рубльові ціни відповідно 340—345 та 345—350).

Незважаючи на зниження попиту на ВКВ на валютних біржах колишніх республік СРСР, про що не раз останніми днями заявляло російське телебачення, на чорному ринку столиці України пропозиція валюти значно нижча, тобто кількість покупців чи не вдвічі перекриває число продавців.

Внаслідок останніх пертурбацій на валютних біржах світу, пов'язаних зі зниженням курсу німецької марки, її «популярність» на нашому ринку дещо впала. Скупочна ціна останньої дорівнює сьогодні 300—320 купонам, що на 10—15 відсотків нижче від її реального курсу щодо долара США. Крім цього, як відомо, з початку 1993 року з обігу в німецьких землях виводяться купюри старого зразка, що також впливає на наш ринок. Скажімо, якщо 10 нових марок купують не роздумуючи по 310 купонів, то старих не беруть і за 290. На цьому вдало «грають» тіньовики, котрі мають доступ до валютних крамниць та пунктів обміну, оскільки там поки що цієї проблеми немає. Старі марки скуповуються за заниженим курсом (а таких купюр у нас іще дуже багато), що відображається на курсі нових купюр: він все ще далекий від реального ринкового.

Інші ВКВ також значно поступаються ціною американській валюті (звичайно, у співвідношенні). Так, 100 песет можна купити за 250—300 купонів, хоча ця кількість іспанської валюти за курсом дорівнює одному доларові. Такі ж ВКВ, як грецькі драхми, кувейтські динари, бельгійські франки, ліванські фунти, португальські ескудо (перелік можна значно продовжити), за валюту не визнаються взагалі, а якщо і продаються, то за ціною, яка вдвічі-втричі нижча від встановленої Національним банком України.

На думку експертів-тіньовиків, таке явище ми спостерігатимемо до того часу, поки не матимемо системи обмінних пунктів, хоча б близької до польської. Можливо, комусь із вищих чиновників здається, що відсутність цих контор гальмує деякою мірою саме зростання курсів ВКВ. Насправді ж воно затримує не лише розвиток туристичного бізнесу (скажімо, багато моїх знайомих іспанців не наважуються їхати в Україну лише тому, що не впевнені, обміняють вони тут песети на купони чи ні, причому хоча б за офіційним курсом), а й не створює умов для розвитку мережі підприємств з країн, чия валюта у нас валютою на чорному ринку не вважається.

Андрій БОЄЧКО,
спеціальний кореспондент економічного відділу «Голосу України».

Реклама

Реклама

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідуючий відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34. 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.

Загальний тираж 452.974.

Комбінат друку видавництва «Преса України».

252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Зам. 0311197.